

نوشته: دکتر عفیف بهنسی
از مجله‌العربي

کشف کشور ابلا

وقلا مشھیو نیسم برأی بھرہ برداری اذآن

در بسیاری از مناطق سوریه، پس از حفریات، آثاری مهم کشف شده و اطلاعاتی تاریخی و هنری و مدنی در دسترس ما گذاشته است که شناخت مارا باتاریخ انسانیت می‌افزاید. اهمیت این منطقه عربی «از فرات تانیل» خصوصاً سوریه، چنانست که شواهدی از تمدن بشری بمعارضه میدارد که متعلق به عهد دور دستی است که جهان در آن دوره در تاریکی ماقبل تاریخ فرورفته بود. امروزه، این منطقه، بعلت تنوع و فراوانی آثار مکشفونه که باقی مانده‌ای از دوره‌های کلاسیکی تادوره بیزانسی و اسلامی است، قبله باستان شناسان و دانشمندان شده است. نتایج حفریاتی که بوسیله هیئت ایتالیائی بریاست آقای پاولوماتیه استاد دانشگاه رم انجام شد چنان درخشنan بود که همه گروههای علمی و خبری جهان را متوجه خود ساخت. این کشف جدید معرف شهری مهم بنام ابلا است که بوسیله اجداد ما در سرزمین سوریه ایجاد شده بود. این شهر بزرگ با شهرهای بزرگ معاصر خود نظیر ماری والخ وارمان و اکدوآشور روابطی داشته است.

در آن هنگام یعنی در خلال هزاره سوم (۲۴۰۰ - ۲۲۵۰ ق.م) از میلاد) که اکدو

آقای علی محدث یکی از ترجمانان چهره دست معاصر

مدیر کل آثار باستانی و موزه‌های سوریه

مجله‌العربي چاپ کویت شماره ۲۲۶ دسامبر ۱۹۷۷

ماری دو شهر بزرگ بود ، ابلا در میان آندو موقعیتی ممتازداشت و اکنون از شهر عظیم اکد هیچ اثری بعثانیست .

کشف ابلا واقعه‌ای بسیار مهم است ، زیرا تمدنی را بمناسان ساند که هر گز مورخان و باستان‌شناسان درباره آن خبری نداشتند . این کشف اخبار گذشته را پادقت فراوان از طریق هزاران نوشته‌ای در اختیار مامی نهاد که همه سالم و مرتب بجای مانده بطوری که قرائت آنها بسرعت ممکن است . این نوشته‌ها از برخی پادشاهان معاصر سرگون او فارام سین یا حمورابی بمالطاعاتی میدهد وجود شهرهای را که از آن زمان تا کنون برپاست مثل دمشق ، حمص ، حماة و جبيل و شهرهای دیگر که فقط آثاری از آنها باقی است تأیید میکند . همچنین از روابط سیاسی و تجاری ابلا با شهرهای بزرگ مذکور و تسلط آن کشور در مدت زمانی بر آن نواحی اطلاعاتی در اختیار مامی نهاد . این نوشته‌ها تأیید میکنند که زبان محاوره اجداد ما در حقیقت ریشه زبان عربی بوده است و اهالی اکد و ابلا و کنعان به لهجه‌های زبانی واحد تکلم میکردند ، و اختلاف بین لهجه‌های مذکور از اختلاف کنونی بین لهجه‌های ممالک عربی کمتر بوده است .

روبوشدن با مغالطه‌ها

روزنامه‌نگاران از مضماین این نوشته‌ها که عدد آنها از ۱۵ هزار افزون میگردد بسرعت اطلاعاتی منتشر کردند . این اطلاعات در بعضی موارد نادرست و در برخی موارد غیرعلمی است ، از این‌رو تصمیم گرفته شد :

- ۱ - عده‌ای بیشتر از کارشناسان جهانی ترجمه این نوشته‌ها را بعهده بگیرند تا بتواتر این بیشترین تعداد ممکن از این نوشته‌های فراوان را - که انتظار می‌رود عدد آنها بتدربیج بیشتر شود - بخوانیم . چنین مصلحت دانسته شد که ه تن از متخصصان بزرگ جهانی برای انجام این مهم و تحت سرپرستی هیئت کنونی بکار دعوت شوند .
- ۲ - نشریه دوره‌ای مخصوصی برای ابلا منتشر گردد تا تحقیقات این گروه و همه پژوهش‌های خاص به این منطقه تاریخی را متنضم باشد . و باین ترتیب برای برخورد افکار و آراء در این زمینه مجالی فراهم آوریم و راه گزافه گویی را بینندیم و همه اطلاعات مربوط را در مرجعی واحد گردآوریم که مورد رجوع دانشمندان و متخصصان جهان باشد . برخی از روزنامه‌نگاران به ناجیز جلوه‌دادن اطلاعات این کشف بزرگ پرداخته و برخی دیگر به تفسیر مخالف حقیقت و تاریخ اقدام نموده‌اند .

مطلوب غیرقابل شک آنست که در پشت گفته‌های ایشان یک نقشه صهیونی ، برای تعریف اهمیت کشف مذکور ، بچشم می‌خورد . در اینجا ماقسمتی از آنچه را نوشته‌اند بررسی کرده

و تحریفات مورد نظر ایشان را بازمی‌نماییم و تا آنجا که ممکن شود بادعاهای غیر عملی ایشان پاسخ می‌گوئیم . در مقاله‌ای که در مجله تایم در تاریخ ۱۸/۱۰/۱۹۷۶ منتشر شده است نویسنده مقاله از زبان فریدمان ، که مدعی عضویت در هیئت حفاظتی تل مردیخ است ، می‌گوید :

«چنین بر می‌آید که معلومات مشترک باتورات متعدد است ، پس این نوشته‌ها داستان‌هایی از آفرینش و طوفان نوح را در بر می‌گیرد که تاحدی زیاد بامطالب تورات و ادبیات بابل شباهت دارد» . مقصود فریدمان اینست که آنچه در تورات آمده توسط ابن نوشته‌های تاییدشده است؛ ولی در اینجا موضوعی بیش‌می‌آید . بدین‌بیان که فریدمان می‌گوید : «در حقیقت هیچ کس تاکنون نتوانسته است حتی یک روز در عملیات کاوش آثار باستانی مذکور شرکت جوید ، از بین آنکه مبادا دولت سوریه معلومات توراتی را از اکتشافات حذف کند ، واز کاوش بقیه آثار در آینده مانع شود» .

وی باستان‌شناسان ایتالیائی را متمهم می‌کند که اکتشافات خود را با کندی منتشر می‌کنند و نیز می‌گوید : «اما انجمان جهانی باستان‌شناسان و متخصصان پژوهش‌های توراتی مطالعه شنیده‌اند که همانها بر ایشان کافی است و آنها رامیان خود مبادله می‌کنند» . مابه پاسخ اکتفامی کنیم که آقای ماتیه ، رئیس‌هیئت باستان‌شناس ، به این تفسیرها و افتراضها داده است . آقای ماتیه به رئیس‌هیئت تحریریه مجله چنین پاسخ گفته است :

۱ - آقای فریدمان به هیچ وجه عضویت او نبوده است .

۲ - تفسیرهای او خالی از حقیقت است .

۳ - مقامات باستان‌شناسی سوریه همه گونه وسائل و تسهیلات را برای او فراهم کرده‌اند و به هیچ وجه با هیچ گونه تفسیری که احتملاً وقایع مذکور در کتب مقدس را تأیید کند مخالفت بعمل نمی‌آورند .

می‌خواهم اضافه کنم که ما با هیئت‌های باستان‌شناسی بعنوان هیئت‌های علمی رفتار می‌کنیم چه کارها و اکتشافات ایشان اثری مهم در روش ساختن تاریخ ما دارد که آغاز تاریخ انسانیت و جهان را تشکیل میدهد . این اکتشافات بدون هیچ گونه تفسیری با بهره برداری و در محدوده علم و واقعیت نشر می‌یابد و ما با این هیئت‌ها که تعدادشان در سوریه به ۳۵ گروه می‌رسد ، برای کشف حقیقت ، دوش بدوش همراهیم و نتایج آن را هرچه باشد قبول داریم . مابه همه کتب مقدس ، از جمله تورات ، ایمان‌داریم و به دلیل آوردن نیازی نمی‌بینیم . اما به حقیقت علمی نیز ایمانی محکم داریم ، و معتقدیم که آنچه کشف می‌شود حقیقتی قاطع است که باید بالخلاص و بی‌هیچ شایبه‌ای منتشر گردد . زیرا همه مردم و

نسلهای آینده، که بزودی از عقده‌های نژادپرستی خواهدبود، برای آن اهمیت قائلند بازگشت واعتراف – مابزودی به انتشار این کنج خواهیم پسرداخت و آن را، پس از تحقیق از طرف گروهی از کارشناسان بزرگ، بارو شی علمی و بطور مرتب، منتشر خواهیم نمود تا جهانیان بر امر ارتاریخ باستان که سرزمین ماعت صه و مخزن آن بوده و موجب افتخار ماست آگهی یابند.

ماتورات رابعنوان یک کتاب دینی مقدس می‌نگریم و معتقدیم که باید، با پیشرفت فرهنگی روزگار ما که تاریخ گذشته بشریت را لابلای کشفیات باستان‌شناسی روشن میکند، همگام باشد. در کتابی که اخیراً در هلنند منتشر شده مؤلف آن می‌گوید:

«دانشمند متخصص در آثار توراتی می‌تواند مقاصد آن کتاب را در طول دورانهای تاریخی مذکور در آن توضیح دهد. مشروط بر آنکه واقعی مذکور در تورات با کشفیات باستان‌شناسی همگام باشد اما اگر که با اکتشافات علمی تطبیق نداشته باشد برای استدلال مانتها معلومات کشف شده تاریخی دلیل مستند خواهد بود».

مؤلف آن کتاب بسخنان خود چنین ادامه می‌دهد: «اما دانشمندان توراتی با پیش داوریهای خود به تفسیر و قایع می‌پردازند». و این همان چیزی است که مادر کتاب خود می‌خواهیم به ثبوت و سانیم. نویسنده کارهائی را که دانشمند هلنند فرانکن در دیر علا (در اردن) انجام داده برای گفته خود به عنوان مثال ذکرمیکنند و می‌گوید که: «روش علمی او بالأسلوب باستان‌شناسان توراتی از اساس مخالف است».

دراینجا بازگشت واعتراف فریدمان را در مورد اهمیت این کشف از جنبه تاریخی صرف باز می‌گوئیم. نویسنده همین مقاله در مجله نیوزویک از قول فریدمان می‌گوید:

«این نوشه‌ها تصویر تمدن کاملی را بمانشان میدهد که کشفیات ماری و اکد تلویحاً درباره آن اشاره‌ای داشت. اما اکنون بر ماروشن شده است که این تمدن تمدنی نیرومند و ریشه‌دار بوده و با تمدن مصریان باستان و اهالی قدیم بین النهرين کوس بر ابری می‌زده است». فریدمان در همان مقاله نیوزویک و از زبان نویسنده‌گان مقاله اعتراف میکند که این نوشه‌ها امپراطوری پهناوری را توصیف کرده است، زیرا در ابلا، ۲۶ هزار تن می‌زیسته اند و دامنه نفوذ آنان در محیط پیرامون خود از جنوب به سینا و از غرب به قبرن و از شرق به نواحی شمالی بلاد بین النهرين رسیده بوده است... در سال ۱۹۶۸ نگاره‌ای کشف شد و نوشه‌ای بخط می‌یغی بر آن نقش شده بود و نام «ایبلات - لیم» یعنی پادشاه ابلارا متضمن بود و این اولین دلیل در مورد شناخت هویت این منطقه بود و نشان میداد که اینجا همان شهر ابلا

است که اسم آن درنوشته‌های اکدی آمده است . این نگاره ۶۳ سطر نوشته داشت .
وودوردو ماش در مجله نیوزویک مقاله‌ای تحت عنوان «کشور گمشده» نوشته و
در آن چنین آورده است : این کشف باستان شناسی بزرگترین کشفی است که در فاصله
چندین نسل و چه بسادر طول چند قرن در زمینه کشیات باستان شناسی شده است .
دنباله دارد

1— Ebla

2— Morshell E. Marlin: The Approval of Argument in Biblical
Archeology.

3 — Lost Kingdom : News Week Nov 22, 1976.

بدوام ماهنامه مدد رسانید

در این شش سال که از عمر ماهنامه تحقیقی گوهر میگردد ، چندین بار تذکار
دادیم با وجود کومک ارزنده ماهانه بنیاد نیکوکاری نوریانی اکر مشترکان علاقمند
حق اشتراک سالانه خود را پردازند گرانی کاغذ و هزینه چاپ و صحافی در حدیست
که ادامه انتشار را دشوار میسازد . با نامه تقاضا کردیم حق اشتراک ناچیز را برای سایفرستید
عددی بنامه و تقاضای ماجواب ثبت دادند ولی گروهی هنوز جواب نداده و دین خود
را پرداخته و مارا مجبور ساخته اند که مجدداً تذکار بدھیم با میدانکه این بار بی جواب
نماییم .